

Befrielse från energiskatt på el för infångning av koldioxid

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att företag som i en industrianläggning, eller i en anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination av dessa, har installerat en s.k. CCS-installation för avskiljning av koldioxid ur rökgaserna från anläggningen, ska kunna omfattas av den lägre energiskattenivån om 0,6 öre per kilowattimme för den el som förbrukas i CCS-installationen. Befrielse från skatt sker genom återbetalning efter ansökan från förbrukaren. Återbetalning ges endast för den del av den betalda skatten som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 oktober 2024.

Innehållsförteckning

Befrielse från energiskatt på el för infångning av koldioxid.....	1
Promemorians huvudsakliga innehåll	2
1 Lagtext	4
1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	4
1.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	9
2 Bakgrund.....	10
2.1 Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid.....	10
2.2 Energiskatt på el	11
3 Befrielse från energiskatt på el för CCS.....	12
4 Konsekvensanalys	17
4.1 Syfte och alternativa lösningar	17
4.2 Offentligfinansiella effekter	18
4.3 Effekter för företagen	18
4.4 Effekter för miljön.....	19
4.5 Effekter för energisystemet	19
4.6 Effekter för enskilda och kommuner och regioner	20
4.7 Effekter för myndigheter och domstolar.....	20
4.8 Förslagets förenlighet med EU-rätten.....	20
4.9 Övriga effekter	20
5 Författningskommentar	21
5.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	21
5.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	26

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi dels att 1 kap. 11 a och 11 b §§ och 11 kap. 9, 16 och 17 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 14 § och 11 kap. 15 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 a §¹

I fråga om energiskatt och koldioxidskatt på bränslen samt energiskatt på elektrisk kraft förstås med stödordning sådant statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som utgörs av skattebefrielse för vart och ett av de ändamål som anges i följande bestämmelser i denna lag:

1. 6 a kap. 1 § 8 och 11 a,
2. 6 a kap. 1 § 11 b,
3. 6 a kap. 2 a § första stycket 1,
4. 6 a kap. 2 a § första stycket 2,
5. 6 a kap. 2 c §,
6. 7 kap. 3 a och 3 b §§,
7. 7 kap. 4 §,
8. 9 kap. 5 §,
9. 11 kap. 9 § första stycket 6 och 14 §,
11. 11 kap. 9 § första stycket 8,
12. 11 kap. 10 §,
13. 11 kap. 12 §,
14. 11 kap. 12 a §,
15. 11 kap. 12 b §,
15. 11 kap. 12 b §,
16. 11 kap. 15 §.

11 b §²

Stödmottagare för skattebefrielse enligt denna lag är den som

1. förbrukat bränsle för något av de ändamål som avses i 11 a § 1–5,
2. i Sverige producerat motorbränslet eller fört in motorbränslet till Sverige från ett annat EU-land eller genom import i fall som avses i 11 a § 6 eller 7,
3. förbrukat elektrisk kraft eller bränsle för framställning av värme eller kyla som levererats för något av de ändamål som avses i 11 a § 8, eller

¹ Senaste lydelse 2022:1781.

² Senaste lydelse 2022:166.

4. förbrukat elektrisk kraft för något av de ändamål som avses i 11 a § 9–15.

4. förbrukat elektrisk kraft för något av de ändamål som avses i 11 a § 9–16.

14 §³

Med CCS-installation avses utrustning för den process genom vilken koldioxid avskiljs ur rökgaser i en

- 1. industrianläggning, eller*
- 2. anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination av dessa.*

Till en CCS-installation hör även följande utrustning som finns på anläggningsområdet:

- 1. utrustning för att fånga in den koldioxid som avskilts ur rökgaser, och*
- 2. utrustning för mellanlagring, förflyttning eller lastning av den infångade koldioxiden för vidare transport från anläggningsområdet.*

11 kap.

9 §

Lydelse enligt SFS 2022:1781

Föreslagen lydelse

Den som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft får göra avdrag för skatt på elektrisk kraft som

1. förbrukats hos den skattskyldige i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak förbrukats hos den skattskyldige för kemisk reduktion eller i elektrolytiska processer,

3. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan överföring av elektrisk kraft på det elektriska nätet som utförs av den som ansvarar för förvaltningen av nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion,

5. förbrukats hos den skattskyldige i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 2,

³ Tidigare 14 § upphävd genom 2022:1781.

6. förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet hos den skattskyldige, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter,

8. förbrukats i kommuner som avses i 4 § för annat ändamål än

- a) i industriell verksamhet,
- b) i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet,
- c) i yrkesmässig vattenbruksverksamhet,
- d) som landström, *eller*
- e) i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning.

8. förbrukats i kommuner som avses i 4 § för annat ändamål än

- a) i industriell verksamhet,
- b) i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet,
- c) i yrkesmässig vattenbruksverksamhet,
- d) som landström,
- e) i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning, *eller*

f) i en CCS-installation.

Avdrag enligt första stycket 6 medges med skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 medges med 9,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §⁴

Efter ansökan från förbrukaren beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat i en CCS-installation. Återbetalning medges endast om den infångade koldioxiden transporterats till en lagringsplats där den injekterats i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,6 öre per kilowattimme. Återbetalning får dock endast göras för den del som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

Rätt till återbetalning föreligger endast i den utsträckning avdragsrätt eller rätt till

återbetalning inte följer av föregående bestämmelser.

16 §⁵

Ansökan om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft enligt 12–14 §§ ska omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar per kalenderår för dessa nedsättningsberättigande ändamål, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalendermånad. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte längre finns.

Ansökan om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft enligt 12–15 §§ ska omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar per kalenderår för dessa nedsättningsberättigande ändamål, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalendermånad. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte längre finns.

Ansökan om återbetalning ska lämnas elektroniskt. Det gäller dock inte för återbetalning enligt 12 b §.

Ansökan om återbetalning ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalendermånaden och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade ansökan saknade behörighet att företräda sökanden.

17 §⁶

Avdrag eller återbetalning enligt 9 § första stycket 6 eller 8 eller enligt 10, 12, 12 a, 12 b eller 14 § medges endast om

Avdrag eller återbetalning enligt 9 § första stycket 6 eller 8 eller enligt 10, 12, 12 a, 12 b, 14 eller 15 § medges endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och
2. den skattskyldige respektive sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare och stödets fördelning mellan stödmottagare.

Kraven i första stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret. För avdrag enligt 10 § och återbetalning enligt 12 eller 12 a § gäller kraven i första stycket 2 för uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 10 000 euro under kalenderåret.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2024.

⁵ Senaste lydelse 2022:1781.

⁶ Senaste lydelse 2023:436.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt 2022:1782

Föreslagen lydelse

53 kap.

5 §

Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt

a) någon av bestämmelserna i 12 kap. 2–7 §§ lagen (2022:155) om tobaksskatt,

b) någon av bestämmelserna i 12 kap. 2–7 §§ lagen (2022:156) om alkoholskatt,

c) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

d) 13 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, eller

e) 12 § lagen (1999:673) om skatt på avfall, och

2. beslut om återbetalning eller
kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5,
6, 8 a, 10, 10 a, 10 b, 10 c, 11 eller
11 a § eller någon av
bestämmelserna i 11 kap. 12–14 §§
lagen (1994:1776) om skatt på
energi.

2. beslut om återbetalning eller
kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5,
6, 8 a, 10, 10 a, 10 b, 10 c, 11 eller
11 a § eller någon av
bestämmelserna i 11 kap. 12–15 §§
lagen (1994:1776) om skatt på
energi.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2024.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

2 Bakgrund

2.1 Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid

Avskiljning och geologisk lagring av koldioxid, förkortad CCS efter det engelska uttrycket ”carbon capture and storage”, är ett samlingsnamn för olika tekniker för att fånga in och lagra koldioxid från rökgaser som skapas i fabriker, kraftverk och liknande stora punkutsläppskällor. CCS beskrivs enligt det s.k. CCS-direktivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006, som en process genom vilken koldioxid från industri- och kraftvärmeproduktion avskiljs, transporteras till en lagringsplats och där injekteras i en lämplig underjordisk geologisk formation för permanent förvaring. I förordningen (2014:21) om geologisk lagring av koldioxid regleras vissa förhållanden såvitt avser geologisk lagring av koldioxid i Sverige. Bio-CCS innebär att CCS-kedjan tillämpas på koldioxidutsläpp med biogent ursprung. CCS minskar koldioxidutsläppen i atmosfären medan bio-CCS kan medföra att utsläppen blir negativa eftersom infångning och lagring av koldioxid resulterar i ett nettoupptag av koldioxid ur atmosfären.

Sverige har goda förutsättningar för CCS. Det gäller framför allt den del av processen som avser avskiljningen av koldioxid ur rökgaser från punkutsläppskällor. I riket finns många stora punkutsläppskällor, t.ex. industri- och kraftvärmeproduktion, som lämpar sig för installation av CCS-teknik. Klimatpolitiska vägvalsutredningen har i betänkandet Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) utförligt redogjort för den potential som finns i Sverige för bio-CCS, främst inom massa- och pappersindustrin samt inom kraftvärmeproduktion. I dag finns det många verksamheter, inte minst inom kraftvärmeproduktion, som planerar för installation av CCS- och bio-CCS-teknik inom en överskådlig framtid. Stockholm Exergi AB har byggt en testanläggning för bio-CCS i biokraftvärmeverket KVV8 i Stockholm. Företaget har också beviljats 180 miljoner euro i stöd från EU:s innovationsfond för att bygga en fullskalig anläggning för bio-CCS på samma plats. Denna anläggning beräknas i dagsläget att vara i drift 2026. Flera andra företag inom kraftvärmeproduktionen planerar också för CCS-anläggningar, däribland Växjö Energi AB och Öresundskraft AB.

För att främja etableringen av storskalig bio-CCS i Sverige har riksdagen bemyndigat regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på upp till 36 miljarder kronor under perioden 2026–2046. Medlen kommer att fördelas genom omvänd auktion där staten står som köpare av infångad koldioxid från förnybara källor och där aktörerna lämnar bud på hur mycket biogen koldioxid de kan avskilja och lagra och till vilken kostnad. Ambitionen är att en första omvänd auktion öppnas under 2023 och att minst två omvända

auktioner ska genomföras under mandatperioden. Statens Energimyndighet har av regeringen fått uppdraget att fungera som auktionsförrättare i detta system för köp av infångad koldioxid.

Det bedöms att de statliga auktionerna är det som i närtid kommer att driva efterfrågan på bio-CCS eftersom det idag inte finns någon lönsamhet för åtgärden. I framtiden förväntas också köp av infångad biogen koldioxid (s.k. negativa utsläpp) efterfrågas i allt större omfattning på privata frivilligmarknader. Slutligen kommer priset på utsläppsätter i EU:s system för handel med utsläppsätter (EU ETS) att göra det mer ekonomiskt lönsamt att fånga in fossil koldioxid, förutsatt att priset fortsätter att stiga.

2.2 Energiskatt på el

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, nedan kallat energiskattedirektivet, är ett unionsgemensamt ramverk för hur medlemsstaterna ska utforma sin nationella beskattning av bl.a. elektrisk kraft (el). Utgångspunkten är att medlemsstaternas nationella beskattning av el ska uppfylla vissa i direktivet föreskrivna minimiskattenivåer. Samtidigt innehåller direktivet krav på obligatorisk skattebefrielse i vissa situationer samt möjligheter för medlemsstaterna att ge skattenedsättning och fullständig eller partiell skattebefrielse i andra situationer. Sverige har i varierande utsträckning utnyttjat dessa möjligheter, t.ex. genom att tillämpa lägre skattenivåer för elförbrukning i vissa sektorer av näringslivet.

På nationell nivå regleras energiskatt på el i lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Skattereglerna i lagen är anpassade till energiskattedirektivet. Energiskatt betalas enligt 11 kap. 3 § första stycket LSE per förbrukad kilowattimme el. Skattebeloppet räknas om årligen så att det följer utvecklingen av konsumentprisindex på det sätt som anges i 11 kap. 3 § andra stycket LSE. Regeringen fastställer före november månads utgång det omräknade skattebelopp som ska tas ut för det påföljande året. För 2023 ska energiskatt betalas med 39,2 öre per förbrukad kilowattimme el. Som angetts ovan har lagstiftaren från denna huvudregel medgett möjligheter till hel eller delvis befrielse från energiskatt på el. Detta sker genom bestämmelserna om avdrag för skatt, 11 kap. 9–10 §§ LSE, eller återbetalning av skatt, 11 kap. 12–15 §§ LSE.¹ De belopp med vilka avdrag eller återbetalning medges anges i nämnda bestämmelser.

Befrielse från energiskatt kan vara utformad så att den utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, förkortat EUF-fördraget. Begreppet statligt stöd definieras direkt i EUF-fördraget. Statligt stöd är som utgångspunkt inte tillåtet. Enligt vad som framgår av artikel 107.2 och 107.3 EUF-fördraget är eller kan statligt stöd emellertid vara förenligt med den inre marknaden och därmed vara tillåtet. Huvudregeln är att Europeiska kommissionen, utifrån

¹ Från och med den 1 juli 2023 är 15 § upphävd genom 2022:1781.

EU:s regler om statsstöd, måste pröva och godkänna åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft. Kommissionen har dock försökt förenkla förfarandet kring statsstödsprövningen genom att anta s.k. gruppundantagsförordningar varigenom vissa kategorier av stöd har ansetts förenliga med EUF-fördraget under förutsättning att vissa villkor uppfylls. I dessa fall kan medlemsstaterna, på de villkor som anges i förordningen, införa åtgärder inom ramen för förordningen utan att behöva iaktta det normala förfarandet med föranmälan och kommissionens godkännande av åtgärderna. Medlemsstaterna måste dock uppfylla olika regler om informationsskyldighet för de stöd som genomförs inom ramen för en gruppundantagsförordning.

Flertalet stöd i form av befrielse från energiskatt ryms inom tillämpningsområdet för kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, förkortad GBER.

3 Befrielse från energiskatt på el för CCS

Promemorians förslag: För förbrukning av el i en CCS-installation tas energiskatt ut med 0,6 öre per kilowattimme för den el som förbrukas i installationen. Skillnaden mellan det betalda skattebeloppet enligt den normala skattenivån och 0,6 öre per kilowattimme återbetalas. Återbetalning av skatt får endast göras för den del av den betalda skatten som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

Med CCS-installation avses utrustning för den process genom vilken koldioxid avskiljs ur rökgaser i en industrianläggning, eller i en anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination av dessa. Till en CCS-installation hör även annan utrustning på anläggningsområdet: dels utrustning för att fånga in den avskilda koldioxiden, dels utrustning för mellanlagring, förflyttning eller lastning av den infångade koldioxiden för vidare transport från anläggningsområdet. Återbetalning medges endast om den infångade koldioxiden transporterats till en lagringsplats där den injekterats i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 oktober 2024. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget

CCS är en åtgärd som kan bidra till att nå klimatmålen

För att klara Parisavtalets mål och de svenska klimatmålen behövs både utsläppsminskningar och s.k. kompletterande åtgärder som bidrar till negativa utsläpp av växthusgaser. CCS kan fungera både som en utsläppsminskande åtgärd och, om den tillämpas på biogen koldioxid, som

en kompletterande åtgärd för att åstadkomma s.k. negativa utsläpp. För att nå de mål som regering och riksdag slagit fast i det klimatpolitiska ramverket får CCS av fossilt ursprung dock räknas som en kompletterande åtgärd där rimliga alternativ saknas. För ett industrialiserat samhälle med stora punktutsläppskällor är CCS därför en teknik som kan möjliggöra för befintliga verksamheter att ställa om till en produktion med lägre eller inga utsläpp av koldioxid. Staten har genom den ovan beskrivna satsningen på omvända auktioner som stöd för bio-CCS initierat en åtgärd som främst syftar till att skapa negativa utsläpp men även att främja etableringen av storskalig CCS i Sverige. Därutöver har Energimyndigheten av regeringen fått i uppdrag att vara nationellt centrum för CCS i Sverige. Dessutom har Energimyndigheten fått i uppdrag att utreda och föreslå styrmedel för CCS och CCU (avskiljning och användning av koldioxid exempelvis genom att koldioxiden används som råvara i bränslen eller nya material) som kan bidra till att de klimatpolitiska målen nås. Regeringen har också gett Statens geologiska undersökning i uppdrag att undersöka och utreda lämpliga platser för permanent lagring av koldioxid i Sverige samt analysera förutsättningarna för driften av lagringsplatserna.

Förutsättningarna för CCS i Sverige

CCS inklusive bio-CCS är en teknikkedja som i praktiken är aktuell enbart för stora punktutsläppskällor eftersom kostnaden för CCS per avskilt ton koldioxid generellt sett minskar när storleken på utsläppskällan ökar då CCS är förenad med stora investeringskostnader. I framtiden kan även mindre punktutsläppskällor komma att bli aktuella för CCS-teknik, under förutsättning att kostnaderna blir lägre, att det utvecklas generiska avskiljningsmoduler för mindre utsläppskällor och att infrastruktur för transport och lagring finns på plats. I dag finns inte heller någon utvecklad marknad för infångad koldioxid och förändrade marknadsförutsättningar behövs för att skynda på etablerandet av en sådan marknad. CCS är således i dag en teknik som av både tekniska och kommersiella skäl endast är relevant för stora punktutsläppskällor. Sverige har ett stort antal punktutsläppskällor av koldioxid av tillräcklig storlek för att CCS inklusive bio-CCS potentiellt ska vara en intressant teknik. Det är främst anläggningar inom raffinaderi-, kemi-, cement-, stål-, pappers- och massaindustrin samt inom kraftvärme- och värmeverk som genom sin storlek i ett första skede kommer att vara aktuella för CCS. En del av dessa anläggningar kan möjligen redan med dagens regler få nedsatt energiskatt på el som används för CCS-teknik, om denna teknik ingår i sådan tillverkningsprocess i industriell verksamhet som ger rätt till nedsatt energiskatt på el. Vissa verksamhetsutövare torde därför kunna installera CCS-teknik i sina befintliga anläggningar och driva dessa på el som beskattas enligt den lägre energiskattenivån om 0,6 öre per kilowattimme medan andra anläggningar, som inte kan utnyttja möjligheten till nedsatt energiskatt på el som förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, får en högre skattesats. Bland den senare kategorien återfinns bl.a. kraftvärme- och värmeverken, som bedöms vara bland de huvudsakliga verksamheterna för CCS i Sverige. Befintliga regler innebär att de anläggningar som konkurrerar i auktionerna eller på en framtida privat marknad för negativa utsläpp kan komma att ha olika skattekostnad,

beroende på om koldioxiden fångats in i tillverkningsprocessen i en industriell verksamhet eller om den fångats in i t.ex. ett kraftvärmeverk. De verksamhetsutövare som beskattas lägre får därigenom en konkurrensfördel då de kan driva sin CCS-installation relativt sett billigare, vilket kan leda till att de därmed får det lättare att vinna de omvända auktioner som Energimyndigheten kommer att förrätta. Genom att införa en enhetlig möjlighet till befrielse från energiskatt på el för CCS elimineras denna risk för konkurrensnedvridning och förutsättningen på skatterättslig grund för att investera i installationer för CCS görs enhetlig för alla relevanta aktörer. En möjlighet till befrielse från energiskatt på el bör inte göra åtskillnad mellan CCS och bio-CCS. En sådan åtskillnad skulle exkludera många framtida anläggningar med CCS-teknik bl.a. därför att flera kraftvärmeverk där det i dag planeras för installation av CCS-teknik har en blandning av material som förbränns, till exempel anläggningar för avfallsförbränning. I sådana anläggningar går det inte att upprätthålla en åtskillnad mellan koldioxidutsläpp med biogent ursprung och sådana utsläpp som inte har biogent ursprung. Därutöver skulle ett av de huvudsakliga skälen för förslaget, nämligen att stimulera etableringen av all form av CCS i Sverige, gå förlorad om en form av CCS-teknik exkluderas från möjligheten till nedsatt energiskatt på el.

Befrielse från energiskatt på el för CCS-installationer

För att fortsätta de nämnda satsningarna på etableringen av CCS, och i syfte att ytterligare förbättra förutsättningarna för att nå klimatmålen, föreslås att företag som investerar i en CCS-installation ska kunna få nedsatt energiskatt på den el som förbrukas för att driva installationen. Genom att erbjuda möjligheten att få nedsatt energiskatt på el är förhoppningen att de som i dagsläget planerar att installera CCS-teknik i sina anläggningar ska få ett ytterligare incitament till att besluta om den relativt kostsamma investering som installationen av CCS-teknik innebär. Med CCS-installation avses utrustning för den process genom vilken koldioxid avskiljs ur rökgaser i en industrianläggning, eller i en anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination av dessa. Till en CCS-installation hör även på anläggningsområdet belägen utrustning för att fånga in den avskilda koldioxiden och utrustning för mellanlagring, förflyttning eller lastning av den infångade koldioxiden för vidare transport från anläggningsområdet. En CCS-installation innefattar således bl.a. kompressorn för trycksättning av processen för avskiljning av koldioxid, pumpar och fläktar som är nödvändiga för avskiljningen av koldioxiden, system för kylning av cisterner för lagring av koldioxid på anläggningsområdet och anordningar för pumpning av koldioxid i rörledningar på anläggningsområdet.

Med industrianläggningar avses här sådana anläggningar där industriell tillverkning, bearbetning eller liknande verksamhet bedrivs. Det är alltså fråga om t.ex. stålverk, pappers- och massabruk, cementfabriker, raffinaderier och liknande storskaliga anläggningar. Med anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination härav avses värmeverk, kraftverk, värmekraftverk och kraftvärmeverk. Med anläggningsområde avses den eller de fastigheter där industri-

anläggningen, eller anläggningen för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination av dessa, är belägen.

CCS utgör en kedja genom vilken koldioxid avskiljs ur rökgaserna från anläggningen, fångas in, transporteras till en lagringsplats och där injekteras i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring. Förvaringen under jord sker i för ändamålet speciella lagringsplatser. I dagsläget finns inte sådana lagringsplatser i Sverige. Däremot finns lagringsplatser som snart kommer att tas i drift i bl.a. Norge. Det är först när den infångade koldioxiden permanent lagrats i marken som miljönyttan med åtgärden förverkligas. Därför bör möjligheten till befrielse från energiskatt endast komma i fråga för installationer med CCS-teknik där den avskilda koldioxiden fångas in och transporteras vidare till en lagringsplats och där injekteras i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring. Syftet med lagringen i en underjordisk geologisk formation är just att koldioxiden ska ligga där för evigt. En lagringsplats är en avgränsad volym inom en geologisk formation som används för geologisk lagring av koldioxid med tillhörande ytanläggningar och injekteringsanläggningar. Lagringsplatsen och det omgivande geologiska område som kan påverka lagringsintegriteten och säkerheten för den injekterade koldioxiden kallas för lagringskomplex (jämför 2 § förordningen (2014:21) om geologisk lagring av koldioxid). En sådan plats – och därmed lagringsplatsen som avses i den föreslagna bestämmelsen om befrielse från energiskatt för infångning av koldioxid – kan vara i Sverige eller utomlands. En installation som endast avskiljer koldioxid ur rökgaser från en anläggning men som inte utgör en del av hela den kedja som är CCS, det vill säga avskiljning, infångning, transport och injektion i underjordisk geologisk formation för permanent förvaring av koldioxid, bör inte komma i fråga för befrielse från skatt. Det är inte något krav att hela kedjan utförs av en och samma aktör. Tvärtom är det troligt att transporten av koldioxiden till lagringsplatsen respektive hanteringen av koldioxiden på lagringsplatsen kommer att ombesörjas av olika företag och att dessa företag är andra än det företag som äger anläggningen där CCS-installationen finns.

Eftersom möjligheten till den föreslagna befrielsen från skatt förutsätter att den infångade koldioxiden transporterats till en lagringsplats där den injekterats i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring uppstår en fördröjning i tid från det att förbrukningen av den elektriska kraften ägt rum till tidpunkten då villkoret för befrielsen är uppfyllt. Detta förhållande gör att möjligheten till befrielse från skatt genom avdrag för skatt på el som förbrukats för att driva en CCS-installation är mindre ändamålsenlig. Möjligheterna till avdrag för skatt på elektrisk kraft reglerar typiskt sätt förbrukning där villkoren för avdrag är uppfyllda i och med att förbrukningen sker. Möjligheten till den föreslagna befrielsen från skatt bör i stället, eftersom villkoret för den alltså uppfylls vid en senare tidpunkt än då förbrukningen av elen sker, regleras genom en bestämmelse om återbetalning av skatt.

Storleken på befrielsen från skatt bör, för att skapa lika skatterättsliga villkor mellan aktörerna i industriell verksamhet och andra som kan tänkas installera CCS-teknik, uppgå till samma nivå som den som gäller för el som förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet. Det innebär att återbetalning av energiskatt medges för skillnaden mellan det

betalda skattebeloppet och 0,6 öre per kilowattimme. Det innebär också att återbetalning endast får göras för den del som överstiger 8 000 kronor per kalenderår. En ansökan om återbetalning av skatt ska som huvudregel omfatta ett kalenderår och i övrigt följa de villkor som anges i 11 kap. 16 § LSE.

Beslut om återbetalning av skatt enligt förslaget i denna promemoria bör, i likhet med andra återbetalningar, vara att anse som beslut om punktskatt enligt skatteförfarandelagen, varför en hänvisning till den föreslagna 11 kap. 15 § lagen om skatt på energi föreslås läggas till i 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

De aktörer som kommer i åtnjutande av befrielse från energiskatt på el genom bestämmelserna om avdrag för eller återbetalning av skatt på el som förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet bör inte samtidigt kunna få befrielse från skatt enligt den föreslagna bestämmelsen om återbetalning av skatt på el som förbrukats i en CCS-installation. Detsamma bör gälla för den förbrukare som enligt andra bestämmelser i 11 kap. LSE kan göra avdrag för eller begära återbetalning av skatt för den el som förbrukas i CCS-installationen. Det torde också följa av allmänna principer att återbetalning inte kan medges med ett större belopp än vad som motsvarar den skatt som tidigare belastat den förbrukade elen. Om den CCS-installation som en aktör har i sin industrianläggning kan drivas med el som t.ex. åtnjuter befrielse från skatt enligt 11 kap. 9 § första stycket 6 eller 11 kap. 14 § LSE kan således återbetalning med stöd av den föreslagna 11 kap. 15 § inte komma i fråga.

Huruvida den el som förbrukas i en CCS-installation i en industrianläggning är befriad från skatt enligt 11 kap. 9 § första stycket 6 eller 11 kap. 14 § LSE beror på CCS-installationens konstruktion och integrering i övrigt med den industriella tillverkningsprocessen. Ytterst är detta en fråga som avgörs i den praktiska rättstillämpningen av Skatteverket och domstolarna. Om CCS-installationen bedöms omfattas av den industriella tillverkningsprocessen kommer den el som går åt för att driva den att vara befriad enligt 11 kap. 9 § första stycket 6 eller 11 kap. 14 § LSE. I annat fall kan dessa aktörer få befrielse för skatt på el som förbrukas i CCS-installationen genom återbetalning av skatt enligt förslaget i denna promemoria. Detsamma gäller om endast delar av CCS-installationen omfattas av befrielsen från skatt enligt 11 kap. 9 § första stycket 6 eller 11 kap. 14 § LSE medan andra delar av installationen, t.ex. kringutrustning för mellanlagring av den infångade koldioxiden, inte gör det. De delar som omfattas av den industriella tillverkningsprocessen får befrielse från skatt enligt 11 kap. 9 § första stycket 6 eller 11 kap. 14 § LSE medan de andra delarna av installationen får befrielse från skatt genom den föreslagna bestämmelsen i 11 kap. 15 § LSE. Därigenom får incitamentet att främja installation av CCS-teknik genom skattebefrielse genomslag oavsett av vem och i vilken anläggning eller verksamhet som CCS-installationen tas i bruk. I synnerhet ger förslaget förbättrade villkor för kraftvärmebranschen, som inte kommer i åtnjutande av befrielse från skatt på el som förbrukas i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, att satsa på CCS-anläggningar.

En befrielse från energiskatt på el enligt förslaget ovan utgör statligt stöd som får beviljas enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga

med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. De föreslagna förändringarna kommer därför att behöva anmälas till kommissionen i samband med ikraftträdandet. De villkor som gäller för stödmottagare och som anges i 11 kap. 17 § LSE ska också tillämpas såvitt avser stödmottagare av nedsatt energiskatt på el för CCS.

I dagsläget finns inte några kommersiella CCS-installationer i drift i Sverige. Det bedöms att de första installationerna kommer att tas i drift under 2026. För att i god tid innan dess klargöra de skatterättsliga förutsättningarna för marknads aktörer och skapa marginal för det fallet att några aktörer hinner få på plats sina CCS-installationer innan 2026 föreslås att lagändringarna träder i kraft i god tid före 2026. Förslaget föreslås därför träda i kraft den 1 oktober 2024.

Lagförslag

Förslaget medför dels att två nya paragrafer, 1 kap. 14 § och 11 kap. 15 §, införs i lagen (1994:1776) om skatt på energi, dels ändringar i 1 kap. 11 a och 11 b §§ samt i 11 kap. 9, 16 och 17 §§ samma lag samt ändring i 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslaget effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner.

4.1 Syfte och alternativa lösningar

Syftet med att införa en befrielse från energiskatt på el som används för infångning av koldioxid (CCS) är att stimulera CCS genom att göra processen billigare samt att minska risken för eventuell snedvridning mellan olika verksamhetsutövare. Infångning av koldioxid kan ske i anläggningar som har stora punktutsläpp av koldioxid, detta är primärt industrianläggningar och kraftvärme- och värmeverk. Industrianläggningar har nedsatt energiskatt på el som förbrukas i tillverkningsprocessen vilket i många fall kan väntas omfatta även CCS. Kraftvärme- och värmeverk omfattas inte av samma möjligheter till nedsatt skatt som vissa industrianläggningar. Infångning av koldioxid (framför allt biogen koldioxid) väntas bli en kommersiell produkt och olika energibesättning för olika verksamhetsutövare innebär därmed ojämlika konkurrensvillkor. Genom att införa en befrielse från skatt för all infångning av koldioxid eliminerar denna snedvridning. En alternativ lösning för att motverka denna snedvridning skulle vara att inte medge befrielse från skatt för någon CCS-verksamhet men detta skulle fördyra CCS-processen och

sannolikt leda till mindre infångning i samtliga sektorer. Förslaget innebär att en ny skatteutgift uppstår.

4.2 Offentligfinansiella effekter

Det finns ännu ingen kommersiell CCS-installation i Sverige och det sker ingen infångning och lagring av koldioxid. Endast testanläggningar finns i bruk. Förslaget får därför ingen offentligfinansiell effekt år 2024 eller 2025. Den offentligfinansiella effekten år 2026 beräknas uppgå till -0,32 miljarder kronor brutto och -0,25 miljarder kronor netto. Beräkningen utgår från uppgifter från branschen om annonserad beräknad infångning på 950 000 ton per år och ett antagande om elförbrukning på 1 000 kilowattimmar per ton infångad koldioxid.

På längre sikt bedöms förslaget innebära en större offentligfinansiell kostnad. Hur stor den offentligfinansiella effekten blir beror på hur tekniken och marknaden för CCS utvecklas, se mer under rubriken Effekter för miljön, men enbart energianvändningen för de statliga omvända auktionerna uppskattas innebära minskade skatteintäkter upp till 0,53 miljarder kronor per år 2030 om större delen av infångningen sker i kraftvärme- och värmeverk.

4.3 Effekter för företagen

Förslaget om befrielse från energiskatt på el som används för CCS påverkar framför allt kraftvärme- och värmeverk som avser investera i CCS. CCS är en teknik som är aktuell för att minska koldioxidutsläpp i många branscher men givet de befintliga reglerna om nedsatt energiskatt på el som förbrukas i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet torde industriföretag redan ha möjlighet till befrielse från skatt på den elektriska kraft som används till att driva CCS-installationer som är integrerade i tillverkningsprocessen i en industriell anläggning.

Det finns drygt 160 företag som driver kraft- eller värmeverk, dessa är i regel små- eller medelstora företag och en stor del av dessa ägs av kommuner. Endast ett fåtal av företagen bedöms på kort- och medellång sikt att investera i CCS.

Kraftvärme- och värmeverk som har fossila koldioxidutsläpp ingår i EU ETS (i Sverige ingår även avfallsförbränningsanläggningar i EU ETS). Antalet utsläppsrätter minskar årligen och år 2050 ska EU vara klimatneutralt. Anläggningar som fortsätter bränna fossilt avfall måste därmed installera CCS och det kommer sannolikt vara lönsamt även innan antalet utsläppsrätter i systemet är noll. Befrielse från energiskatt på el innebär att det kommer bli lönsamt att installera CCS på dessa anläggningar något tidigare än vad som hade varit fallet utan befrielse från energiskatt.

Befrielse från energiskatt på el för infångning av koldioxid innebär lägre kostnader för drift av CCS. För en anläggning som fångar in 500 000 ton koldioxid per år bedöms det innebära en minskad energiskattkostnad på mellan 80 och 170 miljoner kronor per år, beroende på teknikval.

Den administrativa bördan för att ansöka om återbetalning av skatt uppskattas till fyra timmar per år och företag, vilket motsvarar en kostnad på cirka 2 000 kronor.

4.4 Effekter för miljön

Förslaget om nedsatt energiskatt på el för CCS har potential att leda till ökad infångning av koldioxid och därmed ha en positiv klimateffekt. Förslaget innebär att kostnaderna för infångning minskar i sektorer som inte redan åtnjuter befrielse från energiskatt på el, detta gäller främst kraftvärme- och värmeverk. Detta leder till att staten i systemet med omvända auktioner för bio-CCS får mer infångad koldioxid per anslagskrona eftersom verksamhetsutövarnas driftskostnader för CCS blir lägre. Lägre priser på infångning kan också gynna en privat marknad och därmed stimulera privata köp av negativa utsläpp. Nedsatt energiskatt för CCS kan också leda till tidigarelagda investeringar i fossil CCS, se under rubriken Effekter för företagen.

4.5 Effekter för energisystemet

Kraftvärmeverk är ofta lokaliserade i tätbebyggda regioner där den lokala effektsituationen kan vara ansträngd. Nedsatt energiskatt på el för infångning kan påverka vilken teknik som används för infångning, vilket Energiföretagen Sverige lyft i en hemställan till Finansdepartementet. Om så kallad HPC-teknik (Hot Potassium Carbonate) används innebär det att rökgaser trycksätts och löses i kaliumkarbonat för att frigöra koldioxid när trycket sedan sänks. Det mekaniska arbete som krävs för trycksättningen kan ske genom att använda antingen en ångdriven eller en eldriven kompressor. Den senare behöver mer el för driften. Om en ångdriven kompressor används i ett kraftvärmeverk minskar anläggningens verkningsgrad och anläggningens möjligheter att flexibelt tillhandahålla för elsystemet viktiga stödtjänster minskar. En eldriven kompressor påverkar inte anläggningens verkningsgrad och innebär att kraftvärmeverket kontinuerligt kan producera el med full kapacitet. En eldriven kompressor möjliggör också att man tillfälligt kan stänga av koldioxidavskiljning så att hela den installerade eleffekten kan göras tillgänglig för elsystemet i ansträngda lägen. Om befrielse från energiskatt på el innebär att fler anläggningar installerar eldrivna kompressorer i stället för ångdrivna kompressorer kan detta således ha en positiv effekt på den lokala effektsituationen i tätbebyggda regioner.

Det finns andra tekniker än HPC för CCS men om denna teknik med eldriven processor väljs i många anläggningar kan det ha en positiv påverkan på lokala effektförhållanden.

4.6 Effekter för enskilda och kommuner och regioner

Förslaget bedöms inte påverka enskilda eller ekonomin i regioner. Däremot kan det stärka ekonomin i kommuner som äger kraftvärme- och värmeanläggningar som investerar i CCS.

4.7 Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget förväntas inte medföra några tillkommande långsiktiga kostnader för Skatteverket. Förslaget förväntas dock medföra vissa kostnader av engångskaraktär, såsom kostnader för åtgärder för att tillgodose företagens informationsbehov. Det behövs troligen inte heller några informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid regelförändringar. Eventuellt tillkommande kostnader för Skatteverket kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

4.8 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med dels rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet.

Förslaget bedöms vidare vara förenligt med reglerna om statligt stöd som följer av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eftersom befrielsen från energiskatt på el för CCS bedöms kunna omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108.

Förslaget bedöms därför i sin helhet vara förenligt med EU-rätten.

4.9 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha en påverkan på hushållens kostnader och förväntas inte påverka sysselsättning, fördelning eller den ekonomiska jämställdheten.

5 Författningskommentar

5.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

1 kap.

11 a § I fråga om energiskatt och koldioxidskatt på bränslen samt energiskatt på elektrisk kraft förstås med stödordning sådant statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som utgörs av skattebefrielse för vart och ett av de ändamål som anges i följande bestämmelser i denna lag:

1. 6 a kap. 1 § 8 och 11 a,
2. 6 a kap. 1 § 11 b,
3. 6 a kap. 2 a § första stycket 1,
4. 6 a kap. 2 a § första stycket 2,
5. 6 a kap. 2 c §,
6. 7 kap. 3 a och 3 b §§,
7. 7 kap. 4 §,
8. 9 kap. 5 §,
9. 11 kap. 9 § första stycket 6 och 14 §,
11. 11 kap. 9 § första stycket 8,
12. 11 kap. 10 §,
13. 11 kap. 12 §,
14. 11 kap. 12 a §,
15. 11 kap. 12 b §,
16. 11 kap. 15 §.

I paragrafen anges de bestämmelser som innehåller sådana skattebefrielser som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De olika kategorierna av skattestöd definieras som stödordningar. Varje punkt i paragrafen avser en separat stödordning som antingen godkänts av Europeiska kommissionen genom ett beslut eller som kommissionen underrättats om med användning av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1), förkortad GBER, respektive kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 369, 24.12.2014, s. 37), förkortad FIBER.

Ändringen innebär att en ny *sextonde punkt* införs i uppräkningsen av stödordningar. I punkten görs en hänvisning till den skattebefrielse som gäller för energiskatt på den elektriska kraft som förbrukats i en s.k. CCS-installation enligt 11 kap. 15 §. Övervägandena finns i avsnitt 3.

1 kap.

11 b § Stödmottagare för skattebefrielse enligt denna lag är den som

1. förbrukat bränsle för något av de ändamål som avses i 11 a § 1–5,
2. i Sverige producerat motorbränslet eller fört in motorbränslet till Sverige från ett annat EU-land eller genom import i fall som avses i 11 a § 6 eller 7,

3. förbrukat elektrisk kraft eller bränsle för framställning av värme eller kyla som levererats för något av de ändamål som avses i 11 a § 8, eller

4. förbrukat elektrisk kraft för något av de ändamål som avses i 11 a § 9–16.

I paragrafen finns vissa bestämmelser om vem som är stödmottagare. Ändringen i *fjärde punkten* innebär att uppräknningen av de ändamål som ger rätt till skattebefrielse för stödmottagare som förbrukat elektrisk kraft kompletteras med en hänvisning till den nya bestämmelsen i 11 a § 16.

1 kap.

14 § Med CCS-installation avses utrustning för den process genom vilken koldioxid avskiljs ur rökgaser i en

1. industrianläggning, eller

2. anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination av dessa.

Till en CCS-installation hör även följande utrustning som finns på anläggningsområdet:

1. utrustning för att fånga in den koldioxid som avskilts ur rökgaser, och

2. utrustning för mellanlagring, förflyttning eller lastning av den infångade koldioxiden för vidare transport från anläggningsområdet.

I paragrafen, som är ny införs i lagstiftningen en definition av begreppet "CCS-installation".

I *första stycket* anges att med CCS-installation avses utrustning för den process genom vilken koldioxid avskiljs ur rökgaser i en industrianläggning, eller i en anläggning för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination av dessa. Det kan utöver den huvudsakliga utrustningen i vilken avskiljningen sker t.ex. omfatta kompressorn för trycksättning av processen för avskiljning av koldioxid och pumpar och fläktar som är nödvändiga för avskiljningen av koldioxiden.

I *andra stycket* förklaras vilken annan utrustning som omfattas av definitionen av en CCS-installation. Således framgår där att till en CCS-installation hör även sådan utrustning som finns på anläggningsområdet för att fånga in den koldioxid som avskilts ur rökgaser liksom utrustning för mellanlagring, förflyttning eller lastning av den infångade koldioxiden för vidare transport från anläggningsområdet. Det är alltså endast utrustning hänförlig till CCS-kedjan som befinner sig på anläggningsområdet som omfattas av definitionen. Detta innefattar bl.a. system för kylning av cisterner för lagring av koldioxid på anläggningsområdet och anordningar för pumpning av koldioxid i rörledningar på anläggningsområdet. Med anläggningsområde avses den eller de fastigheter där industrianläggningen, eller anläggningen för produktion av värme eller elektrisk kraft eller en kombination härav, är belägen.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

11 kap.

9 § Den som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft får göra avdrag för skatt på elektrisk kraft som

1. förbrukats hos den skattskyldige i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak förbrukats hos den skattskyldige för kemisk reduktion eller i elektrolytiska processer,

3. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan överföring av elektrisk kraft på det elektriska nätet som utförs av den som ansvarar för förvaltningen av nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion,

5. förbrukats hos den skattskyldige i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 2,

6. förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet hos den skattskyldige, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter,

8. förbrukats i kommuner som avses i 4 § för annat ändamål än

- a) i industriell verksamhet,
- b) i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet,
- c) i yrkesmässig vattenbruks-verksamhet,
- d) som landström,
- e) i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning, *eller*
- f) i en CCS-installation.

Avdrag enligt första stycket 6 medges med skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 medges med 9,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter.

I paragrafen anges för vilken förbrukning av elektrisk kraft som en skattskyldig får göra avdrag och med vilka belopp avdrag får göras.

I åttonde punkten anges att avdrag för skatt får göras för elektrisk kraft som förbrukats i de kommuner som omnämns i 4 § för annat ändamål än sådana som finns uppräknade i punkten. Förändringen innebär att en ny punkt f) införs i uppräknningen. Denna nya punkt anger att elektrisk kraft som förbrukats i en CCS-installation inte omfattas av befrielsen i punkt 8. Vad som utgör en CCS-installation anges i 1 kap. 14 §.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

11 kap.

15 § Efter ansökan från förbrukaren beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat i en CCS-installation. Återbetalning medges endast om den infångade koldioxiden transporterats till en lagringsplats där den injekterats i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,6 öre per kilowattimme. Återbetalning får dock endast göras för den del som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

Rätt till återbetalning föreligger endast i den utsträckning avdragsrätt eller rätt till återbetalning inte följer av föregående bestämmelser.

I paragrafen, som är ny, införs en ny grund för skattebefrielse genom återbetalning av skatt.

I *första stycket* anges att beskattningsmyndigheten efter ansökan från förbrukaren beslutar om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat i en CCS-installation. Definitionen av vad som

utgör en CCS-installation finns i 1 kap. 14 §. I andra meningen uppställs ett villkor för befrielsen från skatt. Återbetalning medges endast om den infångade koldioxiden transporterats till en lagringsplats där den injekterats i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring. Det innebär att en CCS-installation som avskiljer koldioxid ur rökgaser och fångar in koldioxiden men där denna koldioxid inte transporteras vidare till en lagringsplats där den injekteras i en underjordisk geologisk formation för permanent förvaring inte kan komma i fråga för befrielse från skatt.

I *andra stycket* anges med vilket skattebelopp återbetalning kan göras. Enligt första meningen föreligger rätt till återbetalning endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,6 öre per kilowattimme. Andra meningen innehåller ett tröskelvärde. Av det skattebelopp som kan beräknas enligt första meningen får dock återbetalning endast göras för den del som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

I *tredje stycket* anges att rätten till återbetalning inte gäller för den förbrukare som enligt föregående bestämmelser i kapitlet kan göra avdrag för eller begära återbetalning av skatt för den el som förbrukas i CCS-installationen.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

11 kap.

16 § Ansökan om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft enligt 12–15 §§ ska omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar per kalenderår för dessa nedsättningsberättigande ändamål, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalendermånad. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte längre finns.

I paragrafen samlas vissa villkor som är gemensamma för alla bestämmelser om återbetalning för energiskatt på elektrisk kraft.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan enligt 15 § behandlas på samma sätt som övriga ansökningar om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft. Följaktligen ska en ansökan om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft som förbrukats i en CCS-installation som huvudregel omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar elektrisk kraft per kalenderår får beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalendermånad. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningarna för medgivande inte längre.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

11 kap.

17 § Avdrag eller återbetalning enligt 9 § första stycket 6 eller 8 eller enligt 10, 12, 12 a, 12 b, 14 eller 15 § medges endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och
2. den skattskyldige respektive sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare och stödets fördelning mellan stödmottagare.

Kraven i första stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret. För avdrag enligt 10 § och återbetalning enligt 12 eller 12 a § gäller kraven i första stycket 2 för uppgifter

om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 10 000 euro under kalenderåret.

I paragrafen samlas vissa villkor som är gemensamma för de bestämmelser om avdrag och återbetalning för energiskatt på elektrisk kraft där skattebefrielsen utgör statligt stöd.

Ändringen i *första stycket* innebär att återbetalning av energiskatt enligt 15 § behandlas på samma sätt som övriga återbetalningar som utgör statligt stöd. Återbetalning av skatt enligt 15 § medges endast om de villkor som framgår i bestämmelsen är uppfyllda.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2024.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Den *första punkten* anger att lagändringarna träder i kraft den 1 oktober 2024.

Den *andra punkten* innebär att endast elektrisk kraft som förbrukats från och med den 1 oktober 2024 omfattas av skattebefrielsen.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

5.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

53 kap.

5 § Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt
  - a) någon av bestämmelserna i 12 kap. 2–7 §§ lagen (2022:155) om tobaksskatt,
  - b) någon av bestämmelserna i 12 kap. 2–7 §§ lagen (2022:156) om alkoholskatt,
  - c) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
  - d) 13 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, eller
  - e) 12 § lagen (1999:673) om skatt på avfall, och
2. beslut om återbetalning eller kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5, 6, 8 a, 10, 10 a, 10 b, 10 c, 11 eller 11 a § eller någon av bestämmelserna i 11 kap. 12–15 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi.

I paragrafen finns en uppräknig av vissa beslut om återbetalning som anses vara beslut om punktskatt.

Ändringen i *andra punkten* innebär att ett beslut om återbetalning enligt 11 kap. 15 § lagen (1994:1776) om skatt på energi är att anse som ett beslut om punktskatt.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2024.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Den *första punkten* anger att lagändringarna träder i kraft den 1 oktober 2024.

Den *andra punkten* innebär att äldre bestämmelser alltjämt ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 oktober 2024.

Övervägandena finns i avsnitt 3.